

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973)

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

A R R E S T

Nr. 190.136 van 3 februari 2009

A. 180.870/VI-17.364

In zake: **de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid LE CENTRE HOSPITALIER REGIONAL DE LA CITADELLE,**

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat,
Zwitserlandstraat nr. 24
1060 Brussel,

tegen:

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de Vice-Eerste Minister en Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid,

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Pierre LEGROS en Mr. Jérôme SOHIER, advocaten,
Emile De Motlaan nr. 19
1000 Brussel.

DE RAAD VAN STATE, VIe KAMER,

Gezien het op 6 februari 2007 ingediende verzoekschrift, waarbij de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid LE CENTRE HOSPITALIER REGIONAL DE LA CITADELLE de nietigverklaring vordert van "het koninklijk besluit van 17 november 2006 tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 juni 2004 tot vaststelling van de voorwaarden om te worden aangewezen als universitair ziekenhuis, universitaire ziekenhuisdienst, universitaire ziekenhuisfunctie of universitair zorgprogramma, bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 8 december 2006";

Gelet op arrest nr. 170.971 van 9 mei 2007, waarbij de vordering tot schorsing wordt afgewezen;

Gezien het verzoek tot voortzetting van de procedure dat de verzoekende partij op 14 juni 2007 heeft ingediend;

Gezien de regelmatig uitgewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag van de heer DELVAX, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan de partijen en gezien de laatste memorie van de verzoekende partij;

Gelet op de beschikking van 6 januari 2009, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de terechtzitting van 28 januari 2009;

Gehoord het verslag van de heer LEWALLE, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. Sandrine WATTHEE, loco Mr. Jean BOURTEMBOURG, advocaat, die voor de verzoekende partij verschijnt, en van Mr. Isabelle de MARET, loco Mr. Pierre LEGROS en Mr. Jérôme SOHIER, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer DELVAX, auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van het beroep:

1. In de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, staat onder meer het volgende:

" Titel I. - Algemene bepalingen

Hoofdstuk I. - Toepassingsgebied en begripsomschrijvingen

[...]

Afdeling III. - Universitaire ziekenhuizen

Art. 4. Met het oog op de toepassing van deze gecoördineerde wet worden als universitaire ziekenhuizen, universitaire ziekenhuisdiensten, universitaire ziekenhuisfuncties of universitaire zorgprogramma's beschouwd, deze welke, gelet op hun eigen functie op het gebied van patiëntenverzorging, het klinisch onderricht, het toegepast wetenschappelijk onderzoek, de ontwikkeling van

nieuwe technologieën en de evaluatie van de medische activiteiten, voldoen aan de voorwaarden gesteld door de Koning en door Hem als dusdanig worden aangewezen op voorstel van de academische overheid van een Belgische universiteit met een faculteit geneeskunde met volledig leerplan.

Met toepassing van het eerste lid kan slechts één ziekenhuis per universiteit met een faculteit geneeskunde met volledig leerplan worden aangewezen.

[...]

Titel II. - Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen

Hoofdstuk I. - Oprichting

Art. 18. Bij het Ministerie van Volksgezondheid wordt een Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen opgericht die tot taak heeft advies uit te brengen omtrent alle problemen van het ziekenhuiswezen die, ingevolge artikel 5 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, tot de nationale bevoegdheid zijn blijven behoren.

Hoofdstuk II. - Afdelingen programmatie, erkenning, financiering.

Art. 19. De Raad bestaat uit drie Afdelingen:

[...]

b) een Afdeling erkenning die, benevens de adviezen voorzien in de artikelen 5, 6, 38, 43 en 68, als opdracht heeft advies uit te brengen over alle problemen inzake de werking van de ziekenhuizen en inzake de erkenning of sluiting van ziekenhuizen waaromtrent de nationale overheid beslissingsbevoegdheid heeft;

[...]

Titel III. - Programmatie, financiering en erkenning van ziekenhuizen

[...]

Hoofdstuk III. - Erkenning van ziekenhuizen en ziekenhuisdiensten

Afdeling 1 - Normen

Onderafdeling 1. - Algemene normen.

Art. 68. De ziekenhuizen moeten de normen naleven, welke worden bepaald door de Koning, na advies van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, afdeling erkenning, te hebben ingewonnen.

Deze normen hebben betrekking op :

1/ de algemene inrichting van de ziekenhuizen; hiertoe kan de Koning normen bepalen onder meer met betrekking tot de vereisten inzake het minimumactiviteitsniveau van het ziekenhuis, het soort of de soorten van zorgprogramma's, het soort of de soorten van ziekenhuisdiensten, de administratieve, technische en medisch-technische diensten en de minimale capaciteit aan bedden per ziekenhuis, eventueel rekening houdend met de aard van de activiteiten van de ziekenhuizen;

2/ de inrichting en de werking van elk soort van diensten; hiertoe kan de Koning normen bepalen onder meer met betrekking tot minimumvereisten inzake de

capaciteit aan bedden, de technische uitrusting, het medisch, paramedisch en verplegend personeel, en tot het activiteitsniveau;
3/ de organisatie van de verstrekking van dringende geneeskundige verzorging, in samenwerking met het geneesherenkorps, onverminderd de bepalingen van artikel 9 van het koninklijk besluit nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de geneeskunst, de verpleegkunde, de paramedische beroepen en de geneeskundige commissies.

Onderafdeling 2. - Bijzondere normen.

Art. 69. Bijzondere normen kunnen vastgesteld worden:

- 1/ voor de universitaire ziekenhuizen en hun diensten;
- 2/ voor de diensten die voldoen aan eisen van speciale bekwaamheid in de niet-universitaire ziekenhuizen;
- 3/ voor groeperingen, fusies en associaties van ziekenhuizen, zoals deze door de Koning nader worden omschreven.
- 4/ voor de vestigingsplaatsen van de ziekenhuizen, zoals deze door de Koning nader worden omschreven.

[...]

Titel IV.- Specifieke bepalingen betreffende het beheer van de ziekenhuizen en het statuut van de ziekenhuisgeneesheer

[...]

Hoofdstuk III.- Geldelijk statuut van de ziekenhuisgeneesheer

Afdeling 1.- Vergoedingsstelsels

Art. 132. § 1. In de ziekenhuizen kunnen de ziekenhuisgeneesheren enkel worden vergoed volgens de volgende stelsels:

- 1° vergoeding per prestatie;
- 2° vergoeding gegrond op de verdeling van een 'pool' van vergoedingen per prestatie die voor het gehele ziekenhuis of per dienst wordt gevormd;
- 3° vergoeding bestaande uit een contractueel of statutaire bepaald percentage van de vergoeding per prestatie of van een 'pool' van vergoedingen per prestatie;
- 4° forfaitaire vergoeding bestaande uit een wedde;
- 5° vaste vergoeding eventueel vermeerderd met een aandeel in de 'pool' der vergoedingen per prestatie.

§ 2. In geval een ziekenhuis meer dan één van de bovengenoemde vergoedingsstelsels toepast, wordt de keuze van het stelsel of de wijziging van die keuze neergelegd in een schriftelijke overeenkomst gesloten tussen de ziekenhuisgeneesheer en de beheerder. Het gekozen stelsel wordt ter kennis gebracht van de Medische Raad.

[...]"

2. Op 7 juni 2004 heeft de Koning een besluit uitgevaardigd tot vaststelling van de voorwaarden om te worden aangewezen als universitair ziekenhuis. In dat koninklijk besluit staat onder meer het volgende:

- " Artikel 1. Ziekenhuizen worden door Ons bij toepassing van artikel 4 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, als universitair ziekenhuis aangewezen wanneer deze aan de volgende voorwaarden voldoen:
- 1/ uitgebaat worden door een universiteit die beschikt over een faculteit

geneeskunde met volledig leerplan of door een andere rechtspersoon die door de universiteit is belast met de uitbating van het ziekenhuis of die hiertoe is aangeduid bij wet of decreet en die in de bestuursorganen ten minste drie leden telt die de universiteit vertegenwoordigen;

2/ beschikken over een medische staf waarvan:

a) de ziekenhuisartsen benoemd of aangeduid worden na advies van de faculteit geneeskunde;

b) ten minste 70 % van de ziekenhuisartsen, uitgedrukt in voltijdse equivalenten, verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst of statutair benoemd zijn door de universiteit, het ziekenhuis of beiden en tegelijkertijd voltijds en, voor wat hun klinische werkzaamheden betreft, exclusief in het ziekenhuis of in opdracht van het ziekenhuis in dienst zijn;

3/ onder de medische en medisch-technische diensthoofden, ten minste 70 % houders van een academische aanstelling tellen;

4/ voor het geheel van het ziekenhuis de verbintenistarieven toepassen onder de voorwaarden die in de nationale overeenkomst geneesheren-verzekeringsinstellingen van toepassing zijn op de geneesheren die er zich toe verbonden hebben deze tarieven na te leven en, bij ontstentenis van een dergelijke nationale overeenkomst, voor het geheel van het ziekenhuis de tarieven toepassen die als basis dienen voor de tegemoetkoming van de ziekteverzekering, volgens de voorwaarden die in de laatste nationale overeenkomst geneesheren-verzekeringsinstellingen van toepassing zijn op de geneesheren die er zich toe verbonden hebben de tarieven van deze overeenkomst na te leven;

5/ aan de patiënten topreferentiezorg kunnen aanbieden naast normaal specialistische zorg, teneinde specifieke pathologieën met de vereiste expertise en infrastructuur te behandelen;

6/ deelnemen aan de opleidingsfunctie van de faculteit geneeskunde waarmee het ziekenhuis verbonden is, met name voor wat betreft:

a) de algemene klinische opleiding;

b) de vorming en opleiding in de evaluatie van de kwaliteit van de medische zorg, in de beste klinische praktijk en in nieuwe technieken, rekening houdend met de vereisten van de evolutie van de medische wetenschap en een adequate communicatie tussen de arts en de patiënt, evenals een doelmatige aanwending van de middelen;

c) de voortgezette vorming voor reeds erkende huisartsen en erkende specialisten;

7/ actief zijn op het gebied van het klinisch onderzoek, de ontwikkeling en de evaluatie van nieuwe medische technologieën, evenals de evaluatie van medische activiteiten;

8/ om reden van expertise medewerking verlenen aan beleidsondersteunende activiteiten en wetenschappelijke programma's".

3. Op 13 juni 2005 heeft de Koning een besluit uitgevaardigd waarbij in het voornoemde koninklijk besluit van 7 juni 2004 inzonderheid een artikel 1bis is ingevoegd. Die bepaling luidt als volgt:

" Ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties en zorgprogramma's die worden uitgebaat door een ander ziekenhuis dan een universitair ziekenhuis, bedoeld in artikel 1, kunnen door Ons als universitaire ziekenhuisdienst, universitaire ziekenhuisfunctie of universitair zorgprogramma worden aangewezen, mits:

1/ de academische opdrachten zoals bedoeld in artikel 4 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, mede worden uitgevoerd door de bedoelde ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties en zorgprogramma's;

2/ de diensthoofden van bedoelde aangewezen ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties en zorgprogramma's houder zijn van een academische aanstelling;

3/ de medische staf in de bedoelde ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties of zorgprogramma's voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 1, 2/;

4/ de bedoelde ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties of zorgprogramma's beantwoorden aan de in artikel 1, 4/, 5/, 6/, 7/ en 8/, gestelde voorwaarden;
5/ het ziekenhuis dat bedoelde universitaire ziekenhuisdienst, ziekenhuisfunctie of zorgprogramma exploiteert, aan één van de volgende voorwaarden voldoet:
a) ten minste een lid van de bestuursorganen van de in a) bedoelde faculteit geneeskunde en ten minste een lid van het universitair ziekenhuis dat hiervoor academische opdrachten uitvoert, zijn lid van de bestuursorganen van bedoeld ziekenhuis;
b) ten minste twee leden van de bestuursorganen van de in a) bedoelde faculteit geneeskunde zijn lid van de bestuursorganen van bedoeld ziekenhuis.

Indien het eerste lid, 5/, niet toegepast kan worden omwille van een wettelijke of decretale regeling die betrekking heeft op het bestuursorgaan van het betrokken ziekenhuis, wonen bedoelde personen de vergaderingen van de bestuursorganen van het bedoelde ziekenhuis bij met raadgevende stem."

4. Op 5 augustus 2005 heeft de verwerende partij een circulaire uitgevaardigd betreffende de procedure tot aanwijzing in een van de hoedanigheden bedoeld in het koninklijk besluit van 13 juni 2005.

5. De vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 13 juni 2005, ingesteld door inzonderheid de verzoekende partij, is afgewezen bij arrest nr. 150.894 van 28 oktober 2005. Bij arrest nr. 181.350 van 19 maart 2008 is het beroep tot nietigverklaring van dat besluit verworpen.

6. Op 11 april 2006 heeft de Minister van Volksgezondheid de afdeling Wetgeving van de Raad van State verzocht om binnen een termijn van dertig dagen advies uit te brengen over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 juni 2004.

Dat advies is op 25 april 2006 uitgebracht.

7. Op 17 november 2006 is een koninklijk besluit uitgevaardigd tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 juni 2004 tot vaststelling van de voorwaarden om te worden aangewezen als universitair ziekenhuis, universitaire ziekenhuisdienst, universitaire ziekenhuisfunctie of universitair zorgprogramma.

Dat is de bestreden handeling; ze is bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 8 december 2006.

Artikel 2 van dat koninklijk besluit luidt als volgt:

" In artikel 1 van hetzelfde besluit worden de volgende wijzigingen aangebracht:
1° [onderdeel] 2°, b), wordt vervangen door de volgende bepaling:
'ten minste 70 % van de ziekenhuisartsen uitgedrukt in voltijdse equivalenten, voor hun volledige ziekenhuisactiviteit vergoed worden door een salaris en deze

hetzij verbonden zijn door een arbeidsovereenkomst zoals bedoeld in de wet van 3 juli 1978 betreffende de arbeidsovereenkomst[en] hetzij statutair benoemd ambtenaar zijn, en tevens voor wat hun klinische werkzaamheden betreft, exclusief in het ziekenhuis of in opdracht van het ziekenhuis in dienst';
2° [onderdeel] 3° wordt aangevuld met de woorden 'met name tenminste van docent in een Nederlandstalige (...) universiteit of 'chargé de cours' in een Franstalige universiteit".

Artikel 3 van dat besluit luidt als volgt:

" In hetzelfde besluit wordt een artikel 1bis ingevoegd, luidend als volgt:

'Art. 1bis. Ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties en zorgprogramma's die worden uitgebaat door een ander ziekenhuis dan een universitair ziekenhuis, bedoeld in artikel 1, kunnen door Ons als universitaire ziekenhuisdienst, universitaire ziekenhuisfunctie of universitair zorgprogramma worden aangewezen, mits:

1° de academische opdrachten zoals bedoeld in artikel 4 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, mede worden uitgevoe[r]d door de bedoelde ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties en zorgprogramma's;

2° de diensthoofden van bedoelde aangewezen ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties en zorgprogramma's houder zijn van een academische aanstelling, met name ten minste van docent in een Nederlandstalige universiteit of 'chargé de cours' in een Franstalige universiteit;

3° de medische staf in de bedoelde ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties of zorgprogramma's voldoet aan de voorwaarden bedoeld in artikel 1, 2°;

4° de bedoelde ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties of zorgprogramma's beantwoorden aan de in artikel 1, 4°, 5°, 6°, 7° en 8° gestelde voorwaarden;

5° het ziekenhuis dat bedoelde universitaire ziekenhuisdienst, ziekenhuisfunctie of zorgprogramma exploiteert, aan één van de volgende voorwaarden voldoet:

a) ten minste één lid van de bestuursorganen van de in a) bedoelde faculteit geneeskunde en ten minste één lid van het universitair ziekenhuis dat hiervoor academische opdrachten uitvoert, zijn lid van de bestuursorganen van bedoeld ziekenhuis;

b) ten minste twee leden van de bestuursorganen van de in a) bedoelde faculteit geneeskunde zijn lid van de bestuursorganen van bedoeld ziekenhuis.

Indien het eerste lid, 5°, niet toegepast kan worden omwille van een wettelijke of decretale regeling die betrekking heeft op het bestuursorgaan van het betrokken ziekenhuis, wonen bedoelde personen de vergaderingen van de bestuursorganen van het bedoelde ziekenhuis bij met raadgevende stem."

Bij artikel 5 van hetzelfde koninklijk besluit is het koninklijk besluit van 13 juni 2005 opgeheven.

8. Op 20 april 2007 heeft de verwerende partij de afdeling Wetgeving van de Raad van State verzocht om binnen een termijn van ten hoogste dertig dagen advies uit te brengen over een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 juni 2004.

Volgens het ontwerp zou artikel 1, 2/, b), worden vervangen door de volgende bepaling:

" b) ten minste 70 % van de ziekenhuisartsen uitgedrukt in voltijdse equivalenten, voor hun volledige ziekenhuisactiviteit forfaitair vergoed worden door een wedde, zoals bedoeld in artikel 132, § 1, 4/, van voornoemde wet op de ziekenhuizen, en tevens voor wat hun klinische werkzaamheid betreft, exclusief in het ziekenhuis of in opdracht van het ziekenhuis in dienst te zijn".

9. Op 15 mei 2007 heeft de afdeling Wetgeving advies 42.881/3 uitgebracht over het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 7 juni 2004.

De dag waarop dit arrest wordt uitgesproken, is het ontwerp nog niet aangenomen;

Overwegende dat de verzoekende partij een eerste middel ontleent aan "schending van de artikelen 4, 19, 68 en 69 van de wet op de ziekenhuizen van 7 augustus 1987, aan schending van de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereisten en aan machtsoverschrijding"; dat ze betoogt dat bij het bestreden koninklijk besluit bijzondere normen zijn vastgesteld die van toepassing zijn op de universitaire ziekenhuisdiensten, universitaire ziekenhuisfuncties of universitaire zorgprogramma's, zonder dat de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, afdeling Erkenning, om advies is gevraagd en zonder dat naar dat advies wordt verwezen, terwijl de normen die op de voornoemde diensten, functies of programma's van toepassing zijn, zelfs als ze bijzonder zouden zijn, door de Koning alleen kunnen worden vastgesteld na advies van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, afdeling Erkenning, dat in arrest nr. 150.894 van 28 oktober 2005, gewezen naar aanleiding van een vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van het koninklijk besluit van 13 juni 2005, besloten is dat de Koning bijzondere erkenningsnormen kan vaststellen die eigen zijn aan universitaire ziekenhuizen en aan diensten die voldoen aan eisen van speciale bekwaming in de niet-universitaire ziekenhuizen; dat evenwel in artikel 68, eerste lid, van de wet op de ziekenhuizen, welke bepaling deel uitmaakt van de onderafdeling "Algemene normen", wordt bepaald dat "de ziekenhuizen ... de normen (moeten) naleven, welke worden bepaald door de Koning, na advies van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, afdeling erkenning, te hebben ingewonnen" en in die bepaling vervolgens wordt aangegeven waarop deze normen betrekking hebben, dat volgens artikel 69, welk artikel voorkomt in de onderafdeling betreffende de "Bijzondere normen", zulke normen kunnen vastgesteld worden "1/ voor de universitaire ziekenhuizen en hun diensten; 2/ voor de diensten die voldoen aan eisen van speciale bekwaming in de niet-universitaire ziekenhuizen; 3/ voor groeperingen, fusies en associaties van ziekenhuizen, zoals deze door de Koning nader worden omschreven"; dat bij het bestreden koninklijk besluit normen worden vastgesteld

inzonderheid met betrekking tot minimumvereisten inzake het medisch personeel, die van toepassing zijn op universitaire ziekenhuisdiensten, universitaire ziekenhuisfuncties of universitaire zorgprogramma's, dat die diensten, functies en programma's gevestigd buiten een universitair ziekenhuis wel lijken te vallen onder de "soorten diensten waarvan sprake is in artikel 68, 2/, van de wet op de ziekenhuizen", dat hoe dan ook in artikel 68 een algemene regel wordt bepaald doordat daarin staat dat "de ziekenhuizen ... de normen (moeten) naleven, welke worden bepaald door de Koning, na advies van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, afdeling erkenning, te hebben ingewonnen", dat noch uit een wettelijke bepaling, noch uit een beginsel volgt dat de "bijzondere normen" door de Koning zouden kunnen worden vastgesteld zonder voorafgaande raadpleging van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, dat de omstandigheid dat het om bijzondere normen gaat geen reden oplevert om ze te laten vaststellen zonder het advies van die raad in te winnen, dat de interpretatie van de verzoekende partij bevestigd wordt door de houding van de verwerende partij, aangezien ze, toen ze bijzondere normen heeft opgesteld voor groeperingen, fusies en associaties van ziekenhuizen, het advies van die raad heeft ingewonnen, dat het koninklijk besluit van 14 november 1978 tot vaststelling van de voorwaarden om te worden aangewezen als universitair ziekenhuis of als universitaire ziekenhuisdienst, gewijzigd bij een koninklijk besluit van 8 mei 1998, uitgevaardigd is op grond van artikel 1, § 2, van de wet van 23 december 1963, welke bepaling artikel 4 van de wet op de ziekenhuizen is geworden, hetgeen de regering toen niet belet heeft om het advies in te winnen van de ziekenhuisraad en de Nationale Commissie voor Ziekenhuisprogrammatie betreffende de programmatie van de universitaire ziekenhuizen en dat het niet is omdat artikel 4 van de wet die raadpleging niet voorschrijft dat ze niet vereist kan zijn krachtens een andere bepaling van dezelfde wet;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord aanvoert dat het bestreden koninklijk besluit volgens de aanhef ervan "inzonderheid" steunt op artikel 4 van de wet op de ziekenhuizen, wat een andere rechtsgrond niet uitsluit, zoals andere bepalingen van die wet die verplichten tot het raadplegen van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, dat de normen die in het bestreden koninklijk besluit vervat zijn erkenningsnormen zijn als bedoeld in artikel 68 van de wet op de ziekenhuizen, dat in arrest nr. 150.894 van 28 oktober 2005 weliswaar geoordeeld is, ten eerste, dat de normen waarvan in artikel 68 van de wet sprake is algemene erkenningsnormen zijn en, ten tweede, dat, gesteld dat het bestreden besluit tot doel heeft erkenningsnormen vast te stellen, het zou gaan om bijzondere normen als bedoeld in artikel 69 van de wet, dat in hetzelfde arrest niet

geantwoord wordt op de vraag of de normen die bij het koninklijk besluit van 13 juni 2005 worden vastgesteld erkenningsnormen zijn in de zin van artikel 68 van de wet, dat bij artikel 3 van de bestreden handeling in het koninklijk besluit van 7 juni 2004 een artikel 1bis wordt ingevoegd waarvan onderdeel 4/ inzonderheid verwijst naar de voorwaarden betreffende "de inrichting en de werking van elk soort van diensten", dat de vereisten inzake topreferentiezorg, infrastructuur, deelname aan de opleidingsfunctie van de faculteit geneeskunde waarmee het ziekenhuis verbonden is en het actief zijn op het gebied van klinisch onderzoek evenveel gegevens zijn die verband houden zowel met de algemene inrichting van de ziekenhuizen als met de inrichting en de werking van elk soort van diensten waarvan in artikel 68 sprake is, dat hetzelfde geldt voor de bepalingen van het bestreden besluit betreffende de diensthoofden en de medische staf die minimeisen inzake medisch personeel bevatten, dat de omstandigheid dat het medisch personeel als docent of "chargé de cours" tot het academisch korps van een universiteit behoort, door de verwerende partij wordt voorgesteld als een waarborg voor de kwaliteit van het ziekenhuis, dat de diensten, functies en programma's gevestigd buiten een universitair ziekenhuis "soorten diensten" zijn waarvan sprake is in artikel 68, tweede lid, 2/, van de wet op de ziekenhuizen", dat in artikel 68, eerste lid, wordt bepaald dat "de ziekenhuizen ... de normen (moeten) naleven, welke worden bepaald door de Koning, na advies van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, afdeling erkenning, te hebben ingewonnen", dat het advies van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen dan ook moest worden ingewonnen, dat die interpretatie bevestigd wordt door artikel 19 van de wet op de ziekenhuizen, waarbij aan de afdeling erkenning de opdracht wordt gegeven "advies uit te brengen over alle problemen inzake de werking van de ziekenhuizen en inzake de erkenning of sluiting van ziekenhuizen waaromtrent de nationale overheid beslissingsbevoegdheid heeft", "benevens de adviezen voorzien in de artikelen 5, 6, 38, 43 en 68", dat artikel 69 deel uitmaakt van hoofdstuk III, dat als opschrift "Erkenning van ziekenhuizen en ziekenhuisdiensten" draagt en betrekking heeft op de erkenning en sluiting van ziekenhuizen, en dus valt binnen de opdracht van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen om advies uit te brengen over elke handeling die de Koning op grond van dat artikel stelt; dat de verzoekende partij in haar laatste memorie voorts betoogt dat het bestreden koninklijk besluit, waarbij de voorwaarden worden vastgesteld op basis waarvan bepaalde ziekenhuizen, ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties of zorgprogramma's als universitair kunnen worden bestempeld, tegelijkertijd normen bepaalt betreffende de "minimumvereisten inzake [...] het medisch personeel waarvan sprake is in artikel 68 van de wet op de ziekenhuizen", waarvan het eerste lid het advies van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen voorschrijft en dat in casu het bestreden koninklijk besluit overeenkomstig artikel 69 bepaalde

"minimumvoorwaarden" invoert waaraan het medisch personeel in de universitaire ziekenhuizen, diensten, functies of zorgprogramma's moet voldoen, zodat het advies van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen vereist was;

Overwegende dat artikel 4 van de wet op de ziekenhuizen, dat de rechtsgrond is van de bestreden handeling, niet vereist dat de Koning het advies van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen inwint voordat Hij de voorwaarden bepaalt waaraan ziekenhuizen, ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties of zorgprogramma's moeten voldoen om te kunnen worden aangewezen als universitair ziekenhuis, universitaire ziekenhuisdienst, universitaire ziekenhuisfunctie of universitair zorgprogramma; dat deze bijzondere bepaling de toepassing van de andere bepalingen van de wet op de ziekenhuizen uitsluit wat betreft de bepaling van de voorwaarden van die aanwijzing; dat de verzoekende partij tevergeefs aanvoert dat de Koning met het bestreden besluit artikel 4 van de wet op de ziekenhuizen zou hebben geschonden;

Overwegende dat artikel 19 van dezelfde wet er voornamelijk toe strekt vast te stellen hoe de bevoegdheden verdeeld zijn over de onderscheiden afdelingen van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen; dat de verzoekende partij niet betoogt dat en niet in te zien valt hoe het bestreden koninklijk besluit betrekking zou hebben op de erkenning of de sluiting van ziekenhuizen; dat het bestreden koninklijk besluit niet tot doel heeft de werking van de ziekenhuizen te regelen maar de voorwaarden te bepalen om ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties of zorgprogramma's als universitaire ziekenhuisdiensten, universitaire ziekenhuisfuncties of universitaire zorgprogramma's te kunnen aanwijzen; dat de verzoekende partij tevergeefs beweert dat de verwerende partij artikel 19 van de wet op de ziekenhuizen zou hebben geschonden;

Overwegende dat in de artikelen 68 en 69 van de wet op de ziekenhuizen aan de Koning de bevoegdheid wordt opgedragen om de erkenningsnormen te bepalen die ziekenhuizen moeten naleven, aangegeven wordt op welke aangelegenheden die normen betrekking kunnen hebben en vastgesteld wordt welke procedure bij het bepalen van die normen moet worden gevolgd; dat als aangenomen wordt dat het bestreden besluit strekt tot het bepalen van erkenningsnormen, het alleen zou kunnen gaan om specifieke normen, bedoeld in artikel 69 van de wet en die gelden voor diensten die voldoen aan eisen van speciale bekwaliging in de niet-universitaire ziekenhuizen in verband waarmee het advies van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen niet behoeft te worden ingewonnen; dat de bepalingen van het bestreden besluit niet tot doel hebben de

werking van dat type van ziekenhuisdienst te regelen maar de voorwaarden te bepalen waarop een dergelijk type van dienst als universitair kan worden aangewezen; dat het middel ongegrond is voor zover het ontleend wordt aan schending van de artikelen 68 en 69 van de wet op de ziekenhuizen;

Overwegende dat het eerste middel niet gegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij een tweede middel ontleent "aan schending van artikel 84 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ontstentenis van motivering en machtsoverschrijding"; dat ze beweert dat het advies van de afdeling Wetgeving binnen een termijn van ten hoogste één maand is uitgebracht, zonder dat dit verzoek op een relevante en afdoende motivering berustte; dat zo een verzoek des te minder gerechtvaardigd was daar het advies van de inspecteur van Financiën van 23 mei 2006 dateerde, 7 maanden verstreken zijn voordat het bestreden besluit aangenomen is en het pas 21 dagen later in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord betoogt dat, gesteld zelfs dat het verzoek van de verwerende partij niet uitdrukkelijk gemotiveerd behoefde te worden, de verwerende partij haar bevoegdheden niettemin te buiten is gegaan door te vragen dat het advies binnen een termijn van ten hoogste een maand zou worden uitgebracht, aangezien de spoedeisendheid die deze aanvraag veronderstelt niet bewezen was, dat uitzonderingen strikt geïnterpreteerd dienen te worden;

Overwegende dat, wanneer de afdeling Wetgeving van de Raad van State om advies wordt verzocht met toepassing van artikel 84, § 1, eerste lid, 1/, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, het verzoek om spoedbehandeling niet uitdrukkelijk hoeft te worden gemotiveerd en de redenen waarom de overheid besluit om te vragen dat het advies binnen dertig dagen wordt verstrekt, buiten het toetsingsbereik vallen van een rechter die oordeelt over de vraag of er sprake is van machtsoverschrijding; dat het tweede middel niet gegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij een derde middel ontleent aan de onwettigheid van het koninklijk besluit van 7 juni 2004 tot vaststelling van de voorwaarden om te worden aangewezen als universitair ziekenhuis, aan schending van de artikelen 4, 19, 68 en 69 van de wet op de ziekenhuizen, aan schending van de substantiële of op straffe van nietigheid voorgeschreven vormvereisten en aan machtsoverschrijding; dat ze betoogt dat in de bestreden handeling staat dat voldaan

moet worden aan de voorwaarden gesteld in artikel 1, 2/, van het koninklijk besluit van 7 juni 2004, terwijl dat koninklijk besluit onwettig is omdat daarover geen advies is ingewonnen bij de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen, afdeling Erkenning;

Overwegende dat het koninklijk besluit van 7 juni 2004, waarnaar in het bestreden koninklijk besluit wordt verwezen, om de redenen die in de bespreking van het eerste middel uiteengezet zijn, niet ter fine van advies behoefde te worden voorgelegd aan de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen; dat het derde middel niet gegrond is;

Overwegende dat de verzoekende partij een vierde middel ontleent aan schending van de artikelen 4, 130, 131 en 132 van de wet op de ziekenhuizen, aan ontstentenis van motivering, aan schending van de grondwettelijke regels inzake gelijkheid en non-discriminatie, aan een kennelijke beoordelingsfout en aan machtsoverschrijding; dat ze aanvoert dat het bestreden koninklijk besluit bepaalt dat universitaire ziekenhuisdiensten, universitaire ziekenhuisfuncties of universitaire zorgprogramma's moeten worden geleid door diensthoofden met een academische aanstelling, dat de medische staf moet bestaan uit op zijn minst 70 pct. artsen die voltijds werken als arbeidscontractant of in vast dienstverband en die voor hun klinische activiteiten uitsluitend in het ziekenhuis werken, en dat de bestuursorganen van het ziekenhuis dat de dienst, de functie of het zorgprogramma exploiteert, hetzij een lid van de bestuursorganen van de faculteit Geneeskunde en op zijn minst één lid van het universitair ziekenhuis moeten tellen, hetzij op zijn minst twee leden van de bestuursorganen van de faculteit Geneeskunde; dat ze beweert dat de voorwaarden voor een erkenning als universitaire ziekenhuisdienst, universitaire ziekenhuisfunctie of universitair zorgprogramma alleen betrekking mogen hebben op de eigen functie van zulke diensten, functies of programma's op het gebied van patiëntenverzorging, het klinisch onderricht, het toegepast wetenschappelijk onderzoek, de ontwikkeling van nieuwe technologieën en de evaluatie van medische activiteiten, dat er geen verband bestaat tussen, enerzijds, het vereiste betreffende de samenstelling van de medische staf, die 70 pct. artsen moet tellen die voltijds werken als arbeidscontractant of in vast verband en die voor hun klinische werkzaamheden uitsluitend verbonden zijn aan het ziekenhuis, en anderzijds de functie van diensten, functies of programma's op het gebied van patiëntenverzorging, klinisch onderricht en toegepast wetenschappelijk onderzoek, de ontwikkeling van nieuwe technologieën en de evaluatie van medische activiteiten; dat artsen met een aannemingsovereenkomst dezelfde waarborgen kunnen bieden als artsen die als arbeidscontractant of in vast verband in dienst zijn genomen; dat zij forfaitair

bezoldigd kunnen worden en dat artsen met een aannemingsovereenkomst, doordat voor hen het algemeen reglement betreffende de medische activiteiten geldt, alle waarborgen bieden die vereist zijn door de functie van de dienst, de functie of het programma op het gebied van patiëntenverzorging, klinisch onderricht, toegepast wetenschappelijk onderzoek, de ontwikkeling van nieuwe technologieën en de evaluatie van medische activiteiten; dat het in het licht van het gelijkheidsbeginsel en van het niet-discriminatiebeginsel niet gewettigd is dat 70 pct. van de artsen die hun betrekking uitoefenen in het betrokken ziekenhuis arbeidscontractant of vast personeelslid is, dat een dergelijke voorwaarde des te onredelijker is daar de artsen die thans hun betrekking uitoefenen in zulke diensten, functies of programma's aan het ziekenhuis verbonden zijn door een aannemingsovereenkomst en dat die manier van samenwerken nooit enig bezwaar heeft doen ontstaan, noch vanwege de verwerende partij, noch vanwege de universiteit, in het licht van de beoogde doelstellingen, dat het eveneens onredelijk is te eisen dat de artsen tevens voltijds werken en, voor wat hun klinische werkzaamheden betreft, exclusief in het ziekenhuis, waardoor het onmogelijk wordt artsen in aanmerking te laten komen die een deel van hun functies in een universitair ziekenhuis en het ander deel van hun functies in een ziekenhuis met een universitaire dienst, een universitaire functie of een universitair programma uitoefenen, dat het onredelijk zou zijn dezelfde eisen inzake medische staf te stellen aan een universitair ziekenhuis en aan een algemeen ziekenhuis met een universitaire ziekenhuisdienst, een universitaire ziekenhuisfunctie of een universitair zorgprogramma, dat het eveneens onredelijk zou zijn te eisen dat in de bestuursorganen van alle ziekenhuizen, ongeacht de omvang van de daarin gevestigde universitaire ziekenhuisdienst of universitaire ziekenhuisfunctie of het daarin gevestigde universitaire zorgprogramma, op zijn minst één lid van het bestuursorgaan van de faculteit Geneeskunde zitting heeft of een lid van het bestuursorgaan van de faculteit Geneeskunde en een lid van het universitair ziekenhuis dat voor de faculteit Geneeskunde academische taken vervult en dat zulks des te meer geldt daar de overeenkomsten die met de universiteiten gesloten zijn vandaag de dag geen aanleiding geven tot enige kritiek in verband met de eigen functie van de diensten, functies of programma's op het gebied van patiëntenverzorging, klinisch onderricht, toegepast wetenschappelijk onderzoek, de ontwikkeling van nieuwe technologieën en de evaluatie van medische activiteiten;

Overwegende dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord stelt dat de auditeur-rapporteur in zijn verslag over de vordering tot schorsing geoordeeld heeft dat het gekozen onderscheidingscriterium, op zijn minst wat betreft het aantal artsen dat in vast verband of als arbeidscontractant in dienst genomen moet worden, niet relevant was, dat aan de loutere "specifiek universitaire

aard" die door de verwerende partij wordt aangevoerd ter rechtvaardiging van de vereisten die gelden voor de medische staf en de bestuursorganen van alle ziekenhuizen, ongeacht de omvang van de daarin gevestigde universitaire ziekenhuisdienst of universitaire ziekenhuisfunctie of het daarin gevestigde universitaire zorgprogramma, gestalte gegeven zou kunnen worden door middel van andere minder discriminerende en minder buitenmaatse maatregelen; dat ze in haar laatste memorie stelt dat niets voldoende grond oplevert voor de uitsluiting van artsen met het statuut van zelfstandige, of voor het vereiste van het voltijds en, wat de klinische activiteiten betreft, exclusief uitoefenen van de functie, dat een arts die een deel van zijn functies in een universitair ziekenhuis en het ander deel van zijn functies in een ziekenhuis met een universitaire dienst of functie of een universitair programma uitoefent, niet in aanmerking kan worden genomen, waarvoor niet de minste rechtvaardiging kan worden gevonden, dat er in een oudere regeling tussen de universiteiten en de ziekenhuizen met universitaire bedden overeenkomsten werden gesloten die het mogelijk maakten om in concreto voor de faculteit Geneeskunde de door haar gewenste betrokkenheid bij het beheer van het ziekenhuis te garanderen en dat de verwerende partij geenszins uitgelegd heeft in welk opzicht die regeling haar doel niet zou hebben bereikt;

Overwegende dat in het bestreden koninklijk besluit wordt bepaald onder welke voorwaarden ziekenhuisdiensten, ziekenhuisfuncties en zorgprogramma's van niet-universitaire ziekenhuizen als universitair kunnen worden beschouwd; dat het bestreden besluit, zo gezien, tot doel heeft ervoor te zorgen of te waarborgen dat er een band bestaat tussen de universiteiten en, enerzijds, de universitaire ziekenhuisdiensten, universitaire ziekenhuisfuncties en universitaire zorgprogramma's, en anderzijds de ziekenhuizen waarin zulke diensten, functies of programma's zijn ondergebracht; dat het bestreden koninklijk besluit, door voor te schrijven dat een minimumaantal leden van de medische staf van de dienst, de functie of het programma als arbeidscontractant of in vast verband moeten zijn aangesteld, tot doel heeft ervoor te zorgen dat de betrokken personen hun universitaire taken werkelijk uitvoeren; dat de Raad van State niet bevoegd is om te oordelen of de formule die gekozen is om dat doel te bereiken opportuun is, maar alleen bevoegd is om de wettigheid ervan na te gaan en, zo nodig, op te treden tegen een kennelijke beoordelingsfout die mogelijk aan die formule zou kleven; dat de verzoekende partij niet aantoonde dat zulks in casu het geval zou zijn; dat het vierde middel niet gegrond is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 350 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de VIe kamer, op drie februari tweeduizend negen door:

Mevr.	WILLOT-THOMAS,	kamervoorzitter,
de HH.	LEWALLE,	staatsraad,
	NIHOUL,	staatsraad,
Mevr.	SCHMITZ,	griffier.

De Griffier

De Voorzitter

V. SCHMITZ

M.-L. WILLOT-THOMAS

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.